

Technisch directeur Johan Krajenbrink prijst professionalisering en steun van NOC*NSF

“DE WERELDTITEL IS GEEN TOEVAL, DE BOND GEEFT TALENT ALLE RUIMTE”

■ DOOR: POUL ANNEMA ■ BEELD: ANP PHOTO

Meer dan dertig jaar wacht de Nederlandse damwereld al op de opvolger van Harm Wiersma als wereldkampioen. Dit jaar komt hij er. Nadat de Rus Alexander Georgiev vrijwillig besloot zijn titel niet te verdedigen in een tweekamp met nummer twee Jan Groenendijk, werd nummer drie Roel Boomstra aangewezen als diens uitdager in de match die van 3 tot en met 18 december op drie plaatsen (Groningen, Wageningen, Den Haag) wordt gehouden.

Veel bedenktijd heeft technisch directeur Johan Krajenbrink van de Koninklijke Nederlandse Dambond (KNDB) niet nodig als hem wordt gevraagd of het toeval of beleid is dat juist nu de wereldtitel in zijn sport weer in Nederlandse handen terechtkomt. “Beleid”, zegt hij meteen. “Dat klinkt weinig bescheiden, maar het is wel de waarheid. Wij scouten onze talenten al heel jong. Jongens als Groenendijk, nu zeventien jaar, en Boomstra, nu 23, hebben we al opgepikt toen ze negen, tien jaar oud waren en die hebben we vervolgens een programma aangeboden waarin ze zich konden blijven ontwikkelen.” “Zo’n programma is bij ons geen loos begrip”, verduidelijkt Krajenbrink zijn stelling. “We bieden onze talenten geld, trainers en reizen om internationaal tot wasdom te komen.” De technisch directeur van de KNDB is zelf internationaal grootmeester, maar het toernooiveld heeft hij al weer geruime tijd verlaten. In zijn rol als dampublicist, onlangs verscheen zijn boek

Praatdam, commentator en vernieuwer, heeft Johan Krajenbrink zich volledig gestort op de prestatieve ontwikkeling van zijn sport. Alle ruimte voor het talent, is zijn motto. Hij zoekt het in verbetering van begeleiding, middelen, reizen en gebruikmaking van het topsportvriendelijke Papendal dat de wegen naar nieuwe inzichten ontsluit.

CTO-ideeën

Maar er is meer dat de opkomst van jong Nederlands damtalent verklaart, zegt Johan Krajenbrink. Hij noemt de aanwezigheid van een fulltime bondscoach – Rob Clerc – en een fulltime talentcoach – Rik Keurentjes. Op de dag dat we elkaar treffen, verzamelen zij zich met hun teams op Papendal te midden van alle andere selecties die zich voorbereiden op hun eigen routes in de topsport. Het mag voor de buitenstaander nog even wennen zijn, de denksporters – ook de schakers trainen hier – voelen zich hier volkomen op hun plaats. “Het

is een ideale plaats om gezamenlijk te testen, partijen te spelen en te sparren om bepaalde ideeën op het dambord uit te spelen. Dat doe je liever en beter met een sterke tegenspeler dan met een prutser.”

“Vanaf het najaar zijn onze topspelers hier zelfs bijna wekelijks op maandag, dinsdag en woensdag”, aldus Krajenbrink. “Dat zijn de contacturen die we met het Centrum voor Topsport en Onderwijs – CTO – hebben vastgelegd, wij maken geen deel uit van het echte CTO-programma, maar wij, en dat geldt voor meer sporten, hangen er tegen aan. Het CTO-idee is dat je als sporter fulltime op Papendal bent, maar dat geldt niet voor de dammers. Het is onzin om elkaar elke dag te zien, bij andere sporten is vaak een heel andere coach-atleetrelatie en hebben ze het zwembad of atletiekbaan nodig. Dammers kunnen veel zelf doen: analyseren, werkstukken maken en tegenstanders, damtijdschriften en damboeken bestuderen. De uitdaging

Het WK dammen vorig jaar november. Winnaars (v.l.n.r.) Jan Groenendijk (tweede), Alexander Georgiev (eerste) en Roel Boomstra (derde).

is voor ons altijd geweest: Wat móét samen en wat hoeft niet samen? Het is een kwestie van zoeken naar wat je het beste past.”

NOC*NSF

Overigens scheiden de wegen van de twee WK-rivalen na de seizoenclimax op hun gezamenlijke trainingslocatie. “In overleg met Francesco Wessels van NOC*NSF hebben onze coaches besloten om Groenendijk en Boomstra op weg naar de WK-match op selectiedagen niet meer aan één tafel te plaatsen. Daar worden partijen van hen en van anderen geanalyseerd. Clerc gaat zich daarom individueel op Boomstra richten, Keurentjes op Groenendijk. Het wordt dan bijna schaken op het dambord, want die jongens kennen elkaar door en door en hun coaches ook. Het staat de spelers overigens vrij om buiten hun eigen coaches om expertise van anderen in te roepen.”

De enorme ontwikkeling die de damsport doormaakt, laat zich volgens Johan Krajenbrink het beste samenvatten in de term ‘professionalisering’. “Je kunt kiezen voor topsport, wat we doen met het scouten van jong talent en het beschikbaar stellen van trainers, middelen en reizen, maar zonder steun van NOC*NSF doe je verdraaid weinig. We investeren als bond, net als de andere bonden, dertig procent zelf in ons programma, de rest komt van NOC*NSF. De koepel heeft vertrouwen in ons programma, onze mensen, onze keuzes en onze betrouwbaarheid. Dat vind ik heel wat, ze had ook kunnen zeggen: ‘Julie zijn klein, kwetsbaar en geen focussport, dus vergeet het maar.’ Dat is niet gebeurd, integendeel en niet zomaar, want, en dat is tekenend

voor de professionaliteit van de organisatie, ze oordeelt vanuit betrokkenheid en met kennis van zaken over wat de dambond doet aan prestatieontwikkeling.”

Topsportcultuur

Zelf heeft hij als talentvolle dammer nooit het genoeg van een intensief meelevende bondscoach gekend. “Harm Wiersma was in mijn dagen bondscoach, maar zijn rol was veel beperkter dan die van de huidige bondscoach. Ik moest mezelf voorbereiden op toernooien en als je ging, ging je meestal met een klein groepje jongens. Dat is nu wel even anders. Keurentjes kent de talenten van haver tot gort, brengt vele uren met ze door in de voorbereiding en is er bij in de wedstrijdzaal. Ik had voor zo’n toernooi alleen een resultaatdoel: de wereldtitel. Nu bespreken we met jongens van tien jaar hoe ze een opening moeten spelen, hoe ze zich moeten ontspannen tussen de partijen en we laten ze nadenken over wat zij kunnen verwachten. Er is een prestatie- en topsportcultuur ontstaan die nu twee uitzonderlijke dammers als Jan Groenendijk en Roel Boomstra heeft opgeleverd.”

Nu het talent zich opnieuw aandient en de infrastructuur om te presteren sterk is verbeterd, lijkt er geen eind aan de successen te komen. “Vaak hebben we de boot gemist omdat Sovjet-dammers en Afrikanen van achttien, negentien jaar professional waren en betere faciliteiten hadden. Dankzij stipendia en fulltime coaches kunnen wij nu net zo dominant en nog dominanter zijn. Oekraïne heeft steeds jonge dammers die goed zijn. Die leren snel en resultaatgericht dammen waar wij het zoeken in het proces van een brede opleiding,

“We bieden onze talenten **geld, trainers en reizen** om internationaal tot wasdom te komen”

met meer aandacht voor positieospel en diepere strategieën. Een damcarrière kan vrij lang duren. In de mondiale top-10 staan nog steeds veel vijftigers, maar er zijn ook nieuwe damlanden in opkomst, met name China dat het voordeel van de massa heeft. Ik blijf zeggen: dammen is overal, van Turkmenistan tot Mali en van Mongolië tot Haïti. Het eerlijke verhaal is dat door deze kleine, wat armere landen er ook organisatorisch en financieel nadelige kanten aan het mondialiseringsverhaal zitten.” Vooral omdat die staan tegenover de grote innovatieve mogelijkheden die het Nederlandse dammen, verhoudingsgewijs, kent.

Expertise

“De expertise van met name Papendal kan ons veel verder helpen”, constateert Krajenbrink. “Ook al is op Papendal alles qua training erg fysiek gericht, we kunnen nog wel stappen maken in de breinkunde. Spieren, pezen en gewrichten kunnen we meten, net als hart en longen. Met de hersenen, toch het eerste werktuig van dammers, ligt dat lastiger, het zou fijn zijn als we daar ook de wetenschap aan ons kunnen verbinden. Hetzelfde geldt uiteraard voor de waarde van de voedingsexperts van Papendal. We weten inmiddels wel wat goede voeding fysiek doet, maar hoe zit dat met voeding en het hoofd? En wat is het beste voedingsadvies bij toernooien? Dát is nu allemaal nog vaag. Er zijn dammers die tijdens een toernooi van de spanning kilo’s afvallen en slecht slapen. De expertise van Papendal kan ons op dat onontgonnen terrein verder helpen in onze pogingen de wereldtitel in eigen land te houden.”